

Verlag van de informatiebijeenkomst

‘verduurzaming en woningverbetering’

Kaap Steendam, 25 november 2024

Dit verslag bevat de belangrijkste informatie die is gedeeld tijdens de bijeenkomst, en zelfs nog wat meer. Ondanks onze inzet om dit zorgvuldig te doen kunnen we niet garanderen dat het overzicht volledig en foutloos is. De onderwerpen hieronder zijn aanklikbaar.

Inhoud

Doel van de bijeenkomst, kansen voor iedereen	2
Verloop en samenvatting van de bijeenkomst	2
Subsidies.....	3
Maatregel 28 en 29 (Nij Begun)	3
ISDE	4
PAW-subsidie.....	4
Subsidie Waardevermeerdering (SNN)	5
Subsidie Verduurzaming Groningen (SNN)	5
Regeling versterking gebouwen Groningen herbeoordeling (SNN).....	5
Subsidie Verduurzaming en Verbetering Groningen (SNN)	5
NIP en SPUK (gemeente Midden-Groningen).....	5
Leningen.....	5
Nationaal Warmtefonds.....	5
Stimuleringslening gemeente Midden-Groningen	6
Verzilverlening gemeente Midden-Groningen	6
Stimuleringslening PAW Steendam-Tjuchem	6
Overige vergoedingen.....	6
Waardedaling en (materiële en immateriële) schade (IMG).....	6
Maatregel 16	6
Ondersteuningsmogelijkheden	6
Aardbevingsconsulent.....	7
Financieel advies.....	7
Bouwkundig advies	7
Vervolg Programma Aardgasvrije Wijken (PAW).....	7

Doel van de bijeenkomst, kansen voor iedereen

Eén van de belangrijkste doelstellingen van Dorp in Eigen Hand is altijd geweest om ervoor te zorgen dat we als dorpen beter uit de versterkingsoperatie komen. Hoe stressvol deze tijd vaak kan zijn, er zijn ook kansen om woningen niet alleen veiliger, maar ook duurzamer en comfortabeler te maken.

Wij denken dat er voor iedereen mogelijkheden zijn, ongeacht inkomenspositie en of er nu wel niet versterkt moet worden. Nooit eerder waren er zoveel regelingen beschikbaar. Dit is het moment om na te denken over hoe u wilt wonen, nu en in de toekomst, en in actie te komen. We begrijpen dat de veelheid aan regelingen heel verwarrend kan zijn en dat aanvraagprocedures ingewikkeld lijken en soms ook zijn. We hopen dat u zich daardoor niet laat afschrikken, want er is altijd iemand die u hierbij kan helpen.

Tijdens deze bijeenkomst en met dit verslag hebben we geprobeerd om een overzicht te bieden van de vele mogelijkheden en u de weg te wijzen naar de mensen die u graag willen helpen. We hopen dat u daardoor enthousiast wordt om hiermee aan de slag te gaan. Als u vragen of opmerkingen heeft kunt u altijd contact opnemen met Mariska Goeree (goeree.m@gmail.com / 06 16024233).

Verloop en samenvatting van de bijeenkomst

Ongeveer 25 inwoners verzamelden zich in het prachtige Kaap Steendam. Ook de betrokken instanties waren goed vertegenwoordigd en zaten klaar om alle vragen te beantwoorden. Na een korte opening door Mariska nam Klaas Smit de microfoon over om iets te vertellen over de ideeën die we hebben voor het vervolg van het Programma Aardgasvrije Wijken. U vindt zijn presentatie als bijlage bij dit document. Daarnaast is aan het eind van dit verslag nog wat meer informatie opgenomen.

Vervolgens nam Reint Brondijk ons mee op avontuur in het subsidielandschap. Ondanks dat dit duidelijk een boslandschap betreft, was Reints boodschap helder: er staat geld voor u klaar, laat het niet liggen! Met veel enthousiasme ging hij de verschillende subsidies en leningen bij langs en voorzag ze van een toelichting. Ook wees hij op het belang van gedegen financieel advies. Hiervoor zijn deskundige mensen beschikbaar, zoals Miriam Bats, die zich later op de avond voorstelde. De presentatie van Reint is als bijlage toegevoegd. Daarnaast hebben we hieronder alle subsidies en leningen nog eens extra op een rij gezet, met links naar de websites waarop u meer informatie kunt vinden. We hopen dat dit u helpt om zowel de bomen als het bos weer goed te kunnen zien.

Aan het eind van het verhaal van Reint stelden de deelnemers vanuit de aanwezige instanties zich kort voor. Zij bleven de hele avond beschikbaar om met bewoners in gesprek te gaan en vragen te beantwoorden. Verderop in dit verslag wordt regelmatig naar hun websites verwezen.

Onno Bosman nam vervolgens in een aparte ruimte een deel van de aanwezige bewoners mee in de totstandkoming van het maatwerkadvies. Hij vertelde onder andere hoe hij in het rapport rekening houdt met bijvoorbeeld maatregel 29, maar ook met uw eigen wensen en behoeften. Daarnaast lichtte hij een aantal veelvoorkomende isolatiemaatregelen toe. Zijn presentatie vindt u als bijlage. Zie <https://bosmanduurzaamadvies.nl/> voor meer informatie.

In het volgende blok kwam eerst Arjan Hermanides namens Jouwbespaarcoach aan het woord. Dit is een initiatief van meerdere gemeenten, waaronder Midden-Groningen, om woningeigenaren te helpen met verduurzamen en het verlagen van de energielasten. Wat zij precies allemaal doen vindt u hier: <https://jouwbespaarcoach.com/wat-doen-wij>.

Vervolgens stelde ook Miriam Bats zichzelf voor. Niet alleen weet zij als Erkend Hypothecair Planner alles van hypotheek, zij is ook goed op de hoogte van de lokale regelingen, zoals leningen en subsidies. Daardoor is ze goed in staat om u te helpen als u van plan bent om uw woning te verduurzamen en/of te verbeteren. Voor meer informatie en contact kunt u terecht op haar website: <https://miriambatshypotheekadvies.nl/>.

Subsidies

Hieronder zetten we de belangrijkste subsidies op een rij. Daarnaast bieden bijvoorbeeld banken en energiemaatschappijen soms interessante regelingen of acties aan. Het is voor ons ondoenlijk om al die initiatieven hier te benoemen, maar we wijzen er graag op dat het kan lonen om hier onderzoek naar te doen.

Maatregel 28 en 29 (Nij Begun)

Deze beide maatregelen gaan over isoleren en ventileren, installaties (zoals warmtepompen) vallen er niet onder. Maatregel 28 is altijd in combinatie met een zwaardere versterking, waarbij de geplande bouwtijd tenminste 4 maanden is. Meer informatie over maatregel 28 vindt u onder andere op:

<https://www.nationaalcoordinatorgroningen.nl/versterken/versterking-in-stappen/fase-4-planvorming/versterken-en-isoleren>

In andere gevallen is maatregel 29 van toepassing. Voor onze dorpen betekent dit dat er per adres maximaal €40.000 beschikbaar komt voor isoleren tot de isolatiestandaard. Dit bedrag is inclusief de hierna beschreven ISDE-subsidie. Doordat deze maatregel nog niet volledig is uitgewerkt zijn niet alle vragen hierover al te beantwoorden. Twee vragen die tijdens de bijeenkomst zijn gesteld, inclusief het antwoord vanuit de gemeente:

Vraag 1: *Word ik geholpen bij het aanvragen van de subsidies?*

Antwoord gemeente: Zodra maatregel 29 is opengesteld is er ondersteuning beschikbaar voor het aanvragen van de subsidies om de woning te isoleren.

Vraag 2: Moet ik de kosten van de isolatiemaatregelen zelf voorschieten?

Antwoord gemeente: Zodra maatregel 29 is opengesteld hoeven de kosten voor de isolatiemaatregelen niet eerst zelf voorgeschoten te worden maar worden deze rechtstreeks betaald uit Nij Begun. Als er tussen 25 april 2023 en de openstelling van maatregel 29 isolatiemaatregelen zijn getroffen kunnen de hiervoor gemaakte kosten met terugwerkende kracht worden teruggevraagd.

Meer informatie over maatregel 29 vindt u onder andere hier:

<https://www.nationaalcoordinatorgroningen.nl/diverse-onderwerpen/maatregel-29>

<https://www.midden-groningen.nl/regelingen-aardbevingen#maatregel-28-en-29-zoveel-mogelijk-woningen-isoleren-17729>

ISDE

Via de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) kunt u een deel van de kosten van het verduurzamen terugvragen. Dit kan flink oplopen en dus zeker interessant zijn. Om aan te vragen is deze subsidie niet de gemakkelijkste, maar laat u daardoor niet tegenhouden. Verderop benoemen we een aantal opties om hierbij ondersteuning te krijgen. Bij de uitvoering van maatregel 29 hoeft u deze subsidie niet meer zelf aan te vragen. Dat kan een reden zijn om te wachten, maar houd er wel rekening mee dat de druk op de capaciteit bij aannemers en installatiebedrijven voorlopig waarschijnlijk alleen maar zal toenemen. Voor meer informatie over ISDE kijkt u op:

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/isde/woningeigenaren>

PAW-subsidie

Vanuit het Programma Aardgasvrije Wijken is per adres (ook huurders) maximaal €8.000 beschikbaar voor maatregelen die energie besparen of opwekken. De voorwaarden zijn:

1. De regeling geldt voor de dorpen Steendam en Tjuchem.
2. Het subsidiebedrag is maximaal € 8.000 en kan niet meer zijn dan de echte kosten.
3. Een subsidieaanvraag kan uit meerdere maatregelen en/of diensten bestaan.
4. De maatregelen moeten zijn uitgevoerd tussen 28 mei 2022 en 31 december 2028.
5. U kunt de subsidie tot en met 31 december 2028 aanvragen.

De PAW-subsidie kunt u aanvragen via de volgende link:

<https://www.midden-groningen.nl/aanvragen-subsidie-proeftuin-aardgasvrije-dorpen>

Subsidie Waardevermeerdering (SNN)

Een subsidie van maximaal €4.000 voor verduurzaming van uw woning. Let op, deze subsidie is nog aan te vragen tot en met 31 januari 2025. Voor meer informatie:

<https://www.snn.nl/subsidies-voor-particulieren/subsidie-waardevermeerdering>

Subsidie Verduurzaming Groningen (SNN)

Een duurzaamheidssubsidie van maximaal €7.000 voor woningen waarvoor geen herbeoordeling is aangevraagd. Meer informatie via:

<https://www.snn.nl/subsidies-voor-particulieren/subsidie-verduurzaming-groningen-eu-7000>

Regeling versterking gebouwen Groningen herbeoordeling (SNN)

Een vrij te besteden tegemoetkoming van €13.000 euro voor woningen die volgens de nieuwste inzichten opnieuw zijn beoordeeld, zie:

<https://www.snn.nl/subsidies-voor-particulieren/regeling-versterking-gebouwen-groningen-herbeoordeling-eu-13000>

Subsidie Verduurzaming en Verbetering Groningen (SNN)

Een subsidie van maximaal €17.000 euro voor verduurzaming en verbetering. Dit is alleen voor woningen die opnieuw zijn beoordeeld of die volgens oude inzichten aan de veiligheidsnorm voldoen. Meer informatie via de volgende link:

<https://www.snn.nl/subsidies-voor-particulieren/subsidie-verduurzaming-en-verbetering-groningen-eu-17000>

NIP en SPUK (gemeente Midden-Groningen)

Afhankelijk van uw situatie komt u mogelijk in aanmerking voor deze subsidies. Voor meer informatie en (hulp bij) aanvragen klikt u op:

<https://contact.jouwbepaarcoach.com/nip-aanvragen/>

Leningen

Nationaal Warmtefonds

In vrijwel alle gevallen is het mogelijk om bij het Nationaal Warmtefonds geld te lenen voor het verduurzamen van de woning. De voorwaarden zijn afhankelijk van uw persoonlijke situatie, zie de presentatie van Reint Brondijk. Meer informatie vindt u natuurlijk ook op de website van het Warmtefonds:

<https://www.warmtefonds.nl/particulieren>

Stimuleringslening gemeente Midden-Groningen

Een lening met een lage rente voor het verduurzamen en levensloopbestendig maken van woningen met overwaarde. Kijk hier voor meer informatie:

<https://www.snn.nl/subsidies-voor-particulieren/stimuleringslening-gemeente-midden-groningen-2019>

Verzilverlening gemeente Midden-Groningen

Een lening voor het verbeteren en toekomstbestendig maken, voor mensen vanaf 58 jaar, die een woning hebben met overwaarde. De lening wordt opgeteld bij de restschuld en afgelost bij verkoop, waardoor de maandlasten niet stijgen. Voor meer informatie:

<https://www.snn.nl/subsidies-voor-particulieren/verzilverlening-gemeente-midden-groningen-2019>

Stimuleringslening PAW Steendam-Tjuchem

Een renteloze lening van maximaal €15.000 voor eigenaren en huurders, er hoeft geen sprake te zijn van overwaarde. Meer informatie vindt u op:

<https://www.snn.nl/subsidies-voor-particulieren/stimuleringslening-paw-steendam-tjuchem-2023>

Overige vergoedingen

Waardedaling en (materiële en immateriële) schade (IMG)

Voor bovenstaande zaken kunt u terecht bij het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG). De bijbehorende regelingen kunt u hier vinden:

<https://www.schadedoormijnbouw.nl/regelingen>

Maatregel 16

Sommige bewoners komen in aanmerking voor maatregel 16, een vergoeding van €2.500 voor eigen tijd van bewoners in versterking, zie:

<https://www.nationaalcoordinatorgroningen.nl/actueel/nieuws/2024/09/04/vaste-vergoeding-van-2500-euro-voor-investeren-eigen-tijd-en-lang-wachten-op-versterking>

Ondersteuningsmogelijkheden

Net als de regelingen zijn de ondersteuningsmogelijkheden talrijk. Wij noemden al:

- Jouwbespaarcoach (voor hulp bij verduurzamen en het verlagen van energielasten);
- Onno Bosman (voor advies over verduurzamingsmaatregelen);
- Miriam Bats (voor advies over financieringsmogelijkheden).

Op onderstaande pagina van de gemeente vindt u een overzicht van allerlei personen en instanties waar u terecht kunt als u problemen ondervindt ten gevolge van de gaswinning:

<https://www.midden-groningen.nl/hulp-en-advies>

Aardbevingsconsulent

Verder wijzen wij u ook nog op de mogelijkheid om de hulp van aardbevingsconsulent Peter Gelling in te schakelen. Hij ondersteunt u graag in het contact met instanties, zoals NCG, IMG en de gemeente. Bijvoorbeeld als u het lastig vindt om voor uzelf op te komen of als de communicatie stroef verloopt. Hij kan als bemiddelaar optreden en schuift, als u dat wilt, graag bij de gesprekken aan. U kunt Peter bereiken via peter.gelling@midden-groningen.nl of telefonisch op 06 13370152.

Financieel advies

Met alle mogelijkheden die er zijn kan het heel nuttig om deskundig financieel advies in te winnen. Op het moment dat er ook nog sprake is van versterken kunt u mogelijk via NCG in aanmerking komen voor een vergoeding. Meer informatie daarover vindt u hier:

<https://www.nationaalcoordinatorgroningen.nl/eigenaar/regelingen-en-subsidies/financieel-adviseur/financieel-adviseur-inschakelen-versterken-door-ncg>

Wij zouden graag zien dat alle inwoners van Steendam en Tjuchem kosteloos gebruik kunnen maken van een financieel adviseur en onderzoeken hiervoor een de mogelijkheden. Als u dat ook een goed idee vindt of mogelijk zelf hierin geïnteresseerd bent, horen wij dat graag, u helpt ons daarmee.

Bouwkundig advies

In sommige gevallen vergoedt NCG de kosten van een onafhankelijk bouwadviseur. Hierover vindt u meer informatie op de volgende internetpagina:

<https://www.nationaalcoordinatorgroningen.nl/eigenaar/regelingen-en-subsidies/subsidie-bouwadviseur/versterken-door-ncg>

Vervolg Programma Aardgasvrije Wijken (PAW)

Sinds 2018 werkt de Rijksoverheid samen met gemeenten aan het aardgasvrij maken van 66 proeftuinen, waarvan Steendam-Tjuchem er één is. Het doel is om praktijkervaring op te doen en daaruit lessen te trekken voor de warmtetransitie in Nederland. Voor inwoners van Steendam en Tjuchem betekent dit dat zij in aanmerking komen voor zowel subsidie als een renteloze lening voor verduurzamingsmaatregelen. Beide regelingen zijn eerder in dit verslag toegelicht.

Wij merkten dat weinig mensen gebruik maakten van de mogelijkheid om de PAW-lening aan te vragen, waardoor een deel van het budget onbenut dreigde te blijven. Om dat te voorkomen zijn we samen met de gemeente in gesprek gegaan met de Rijksdienst voor

Ondernemend Nederland (RVO), om te onderzoeken of we deze middelen eventueel op een andere manier kunnen inzetten. Zij staan daar positief tegenover, mits de alternatieven passen binnen de doelstelling van de proeftuin.

Met een brief hebben we de mogelijkheid om de lening aan te vragen extra onder de aandacht gebracht en tevens de interesse hiervoor gepeild. Gezien de beperkte animo en het bestaan van andere mogelijkheden, bijvoorbeeld bij het Warmtefonds, hebben we besloten om aan de gemeenteraad voor te stellen om de totale subsidie te verlagen, zodat de maximale lening voor 30 adressen kan worden aangevraagd. Onze inschatting is dat we daarmee voorkomen dat er iemand achter het net vist, terwijl we tegelijkertijd een substantieel bedrag vrijmaken om anders in te zetten.

Eén van de dingen waar we aan denken is een extra investering in de dorpshuizen. Het aardgasvrij maken van deze gebouwen vergt een veel hogere investering dan bij een woning. Daarbij is de renteloze lening voor deze gebouwen niet beschikbaar gebleken, terwijl dat oorspronkelijk wel de bedoeling was. Doordat deze gebouwen een maatschappelijke functie vervullen zijn we hier uiteindelijk allemaal bij gebaat.

Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden op het gebied van slimme opslag van energie. Daarmee hopen we bij te dragen aan een oplossing voor de groeiende problemen op het elektriciteitsnetwerk en tegelijkertijd een besparing op onze energielasten te realiseren.

Naarmate we minder gas verbruiken neemt de elektriciteitsbehoefte toe. We zien daarom op veel woningen al zonnepanelen liggen. Met het toenemen van zowel de vraag als het aanbod van elektriciteit groeit echter ook de disbalans. De momenten waarop de zon volop schijnt zijn immers niet de momenten waarop we massaal onze woningen verwarmen of onze auto's opladen. De netcongestie die hierdoor ontstaat, vergroot de kans op storingen en raakt ons uiteindelijk ook in de portemonnee, doordat stroomprijzen stijgen en het terugleveren wordt ontmoedigd. De goedkoopste energie is de energie die je zelf opwekt én gebruikt, maar hoe doe je dat? Wij zien veel potentie in de volgende combinatie:

- Batterijopslag in de vorm van thuisaccu's en/of dorpsbatterijen;
- Slimme aansturing (AI) van warmtepompen en laadpalen;
- De ontwikkeling van een 'smart grid', waardoor het mogelijk wordt om onderling energie uit te wisselen en op termijn andere energiebronnen (bijvoorbeeld wind of biogas) toe te voegen.

Hiermee kunnen we ervoor zorgen dat we zoveel mogelijk in onze eigen (gezamenlijke) energiebehoefte voldoen, waardoor we onze lasten verlagen en congestie verminderen. We zijn op dit moment nog aan het onderzoeken hoe we deze ideeën verder vorm kunnen geven. Als hierover meer bekend is komen we er graag op terug.